గుంపు

— డి. సుజీతాదేవి

"ఏమిటంత డల్‌గా వున్నావు?"

లత ప్రశ్నతో ఉలిక్కిపడిన సుమన "పాపాయికి బావుండలేదు" అంది నెమ్మదిగా.

"మీ వారింట్లో వున్నారా మరి"

"సెలవు పెట్టి వస్తానని వెళ్ళారు. వచ్చారో లేదో! మా చెల్లెలుందనుకో" దిగులుగా అంది సుమన.

"అసలు పాపాయి కాస్త పెద్దయేంత వరకూ నువ్వింట్లోనే వుండాల్సింది" అంది లత.

సుమన ఆ మాటకు జవాబేమీ చెప్పకుండా తల వంచుకుంది. మళ్ళీ తలెత్తి లతను నిదానించి చూసి నవ్వుగా నవ్వింది.

'నీకు మాత్రం ఉద్యోగం ఎందుకూ, హాయిగా పెళ్ళి చేసుకుని అత్తారింటికి వెళ్ళక?' అంటున్నట్టుగా ఆ నవ్వును చదువుకుంది లత.

"అవున్లే మనం ఒద్దనుకున్నప్పుడు పోయి కావాలను కున్నప్పుడొస్తాయా ఉద్యోగాలు" అంటూ తనలో తానే అనుకుంది లత.

వాళ్ళిద్దరూ ఓ మల్టిపుల్ డిపార్టుమెంటు స్టోర్సులో సేల్స్ గరల్స్, లత సీనియర్, సుమన జూనియర్. లత పెళ్ళి కావలసిన పిల్ల. సుమన ఆరు నెలల పాపాయికి తల్లి మందహాస వదనంతో మౌన భూషణాలతో పొందిగ్గా వుండే సుమనంటే లతకు చాలా ఇష్టం. అల్లరి నవ్వులు చిమ్ముతూ అందరికీ తలలో నాలుకలా వుండే ప్రవాహం లాంటి లతంటే సుమనకు ప్రాణ సమానం.

హడావిడిగా సేల్స్ సూపర్ వైజర్ వచ్చాడు. పాపాయి పరిస్థితి చెప్పి ఆ పూటకు పర్మిషన్ అడిగింది సుమన. కుదరదంటే కుదరదన్నాడు. చివరకు సుమన కన్నీళ్ళతో తల వంచుకునేసరికి 'ఎం.డి' గారొచ్చి వెళ్ళాక ఒక్క గంటలో వెళ్ళి రమ్మని అనుగ్రహించాడు.

"ఇలా సెలవులు పెడితే నష్టపోతావు. ఇంకెప్పుడూ పెట్టకు" హెచ్చరించింది లత సూపర్ వైజర్ వెళ్ళాక.

"నష్టమేమిటి? ఈ పూట జీతమా?" నిరసనగా అంది సుమన.

"అయ్యో ఎక్కడో పిచ్చిదానిలా వున్నావు. నువ్వు సెలవు పెడితే నీ కౌంటర్లో ఎవర్నో తెచ్చి పెడతారు. వాళ్ళు సరుకులమ్మి బిల్లు వ్రాయక పోయినా ఏమైనా ఇంటికి పట్టుకెళ్ళినా నీ పని సరి!"

"అట్లా కూడా జరుగుతుందా?"

"అవును. పోయినేడు నాన్నగారు పోయినప్పుడు 15 రోజుల సెలవు పెట్టాను. పోతే పోయింది సగం జీతం అనుకున్నాను. కాని ఆ తరువాత ఆరు నెలల వరకూ సగం జీతమే తీసుకోవాల్సి వచ్చింది" అంది లత.

"అయ్యో! అప్పుడు నీ కౌంటర్లో ఎవరున్నారో అడక్కపోయావా?"

"ఎవర్నని అడగను? క్లాత్ సెక్షన్‌లో ప్రావిజన్సులో ఎక్కువ మంది వుంటారు. వాళ్ళు బిజీగా వుంటే ఆఫీసు నుంచో గోడౌన్ నుంచో ఎవర్ని బడితే వాళ్ళని పెడతారు. అసలే హఠాత్తుగా నాన్నగారు పోవడం, పరామర్శతో చుట్టాల తాకిడి. కర్మలు. ఇక్కడ నష్టం ఈ లైబిలిటీ-అబ్బ! ఎందుకదుగుతావులే"

ఇంకేం గుర్తుకొచ్చాయో లత కళ్ళు తడిశాయి.

"పోన్లే ఊరుకో ఆ రోజులు పోయాయి గదా?" ఓదార్పుగా అంది సుమన. తను మనసాపుకోలేక తీసు కెళ్ళిన మాక్స్ ఫాక్టర్ మేకప్ సెట్ ఖరీదు ఎప్పుడో తన జీతంలో కట్టవుతుందన్న మాట అనుకుంది సుమన.

ఇద్దరూ మళ్ళా కబుర్లలో పడ్డారు. ఆ కబుర్లలో ఇంటి పరిస్థితులు, వాటితో రాజీ, నిధిలేని ఉద్యోగం, దాంట్లోని కష్ట నిష్ఠూరాలు, సాయంత్రమయ్యే సరికి గుమ్మంగా ముస్తాబై భర్తలతో షాపింగ్ కొచ్చే ఆడవాళ్ళ మీద అసూయ. ఉదయం నుంచి రాత్రి వరకు నిలువు కాళ్ళ మీద నిలబడే సేల్స్ గరల్ ఉద్యోగం మీద, భవిష్యత్ మీద రవంత ఆశ! ఆ ఆశల గమ్యం లతకు పెళ్ళి కావడం. సుమనకు ఓ ఏడాది సేల్స్ గరల్‌గా చేశాక ఇస్తానన్న టైపిస్టు ఉద్యోగం రావడం, ఇంకా ఎన్నెన్నో ఆ కబుర్లలో దొర్లి పోతున్నాయి.

గొంతు చించుకుని అరుస్తున్న పసిపిల్ల ఏడుపుతో ఈ లోకంలోకి వచ్చారు. కస్టమర్స్ ఎవరో చిన్న తోపుడు బండిలో పాపాయిని రిసెప్షన్ దగ్గర వదలి లోపలికి వెళ్ళినట్టున్నారు. ఆ పాప గుక్కపట్టి ఏడుస్తోంది. పసిపిల్ల బెలూన్లు చూపించి గిలక్కాయలు మోగించి, సముదా యించాలని చూస్తోంది. అయినా ఏడుస్తోంటే బిక్క ముఖంతో దిక్కులు చూస్తోంది.

"పాపం ఆకలేస్తోందో ఏమన్నా కుట్టిందో...అంతలా ఏడుస్తోంది" జాలిగా చూస్తూ అంది లత.

సుమనకు తన పాప గుర్తొచ్చింది. మామూలుగా అయితే బానే వుంటుంది కాని జ్వరం కదా! ఇలాగే ఏడుస్తూందేమో. ఆయనకు శెలవు దొరికిందో లేదో ఇలాగే... ఈ పాపలాగే గుక్కపట్టి ఏడుస్తుందేమో ఏడ్చి ఏడ్చి వెక్కిళ్ళొచ్చి - అమ్మో.... సుమనకు దుఃఖమొచ్చింది.

"మీ చెల్లెలు మరీ చిన్నపిల్ల కాదుగా ఖంగారు పడకు" అంది లత ఊరడింపుగా.

ఆ పాప ఏడుస్తూనే వుంది. ఎం.డి. గారొచ్చిన సందడి మొదలైంది.

నలుగురు హడావిడిగా వచ్చారు హవాయి చెప్పులు కావాలని. లత ఉత్సాహంగా లేచింది.

వాళ్ళు బాటాని కావాలన్నారు.

బాటాలో సైజుల్లేవని చెప్పలేదు లత.

"ఆ కొత్తగా వచ్చిన రిబ్‌జీన్స్ తీసుకురా" అని హెల్పర్‌కు పురమాయించింది.

"ఇవి చూడండి చాలా మెత్తగా వుంటాయి" అంది.

"బాటాని మన్నినట్లు మన్నుతాయా?"

"ఇంట్లో వేసుకునే హవాయి చెప్పులు ఎన్నేళ్ళు మన్నాలండీ - కాలికి మెత్తగా నడవడానికి హాయిగా వుండాలి గాని. అసలు కావాలన్నప్పుడల్లా ఈ కంపెనీవి సప్లై వుండవు. రాంగానే ఫోన్ చేయమని నా ఫ్రెండ్సందరూ చెప్పారు!"

"సరే ఇవ్వండి" అన్నాడతను.

"వేసుకుని నడిచి చూడండి ఎంత కంఫర్టబుల్‌గా వుంటాయో, మళ్ళా రేపు మేడమ్‌గారి కోసం వస్తారు మీరు" నవ్వింది లత.

"నిజంగానే బావున్నాయ్. మళ్ళా రేపెందుకు ఇవాళే ఇచ్చెయ్యండి ఆవిడక్కూడా. మీకేం వద్దా తీసుకోండి పెద్ద ఖరీదేం కాదుగా" అంటూ పక్క వాళ్ళతో కూడా కొనిపించాడతను.

సంతృప్తిగా బిల్ వ్రాసి డబ్బులు తీసుకుంటూ అప్పుడు చూసింది లత. సుమన కౌంటర్ దగ్గర నిలబడి సీరియస్‌గా చూస్తున్న సేల్స్ సూపర్ వైజర్ని.

తనేమైనా కస్టమర్స్‌తో తప్పుగా మాట్లాడిందా అని గుర్తు తెచ్చుకుంది. పక్క కౌంటర్లో సుమన లేదు. ఇంటి కెళ్ళిందా? సూపర్ వైజర్ని అడగబోతుండగా, అతను తలెగరేసి రిసెప్షన్ వైపు చూపించాడు. తన బేరం హడావిడిలో గమనించనే లేదు. రిసెప్షన్ కౌంటర్లో జనం గుమిగూడి వున్నారు.

అప్పుడప్పుడూ చిన్న చిన్న గొడవలు జరగడం మామూలే. కౌంటర్ మీద పెట్టిన సర్ఫ్ పోయిందనో, రేటు ఎక్కువనో, తూకం బాగా లేదనో దాని మీద వేసిన రేటును రెండును మూడుగా, ఏడును తొమ్మిదిగా, మూడును ఎనిమిదిగా దిద్ది సేల్స్ పర్సన్స్ ఎక్కువగా తీసుకున్నారనో, రకరకాల కంప్లయింట్స్ వస్తుంటాయి. అదీ ఇదీ కాకపోతే సేల్స్ గరల్స్ నిర్లక్ష్యంగా వున్నారనే ఫిర్యాదులు. జి.ఎం. వరకూ వెళ్తుంటాయి. కొందరు ఏదీ కొనకపోయినా "అది చూపించు, ఇది చూపించు" అని విసిగించి వెకిలి వేషాలేస్తారు. వళ్ళు మండిన అమ్మాయిలు సమాధానం గట్టిగా చెబితే తల బిరుసని ఫిర్యాదు చేస్తారు. కస్టమర్స్‌ని "ఏ ముఖం నువ్వేం కొంటావులే" అన్నట్టు చూసే సేల్స్ పర్సన్స్ కూడా వుంటారు.

'ఈ రోజు గొడవేమిటో!' నన్నెందుకు పిలుస్తున్నట్టు అనుకుంటూ ఆ జనం మధ్య సుమనను చూసి ఖంగారు పడింది లత.

"పోలీసుల కప్పజెప్పండి మళ్ళా జన్మలో ఇలాంటి పని చేయదు"

"ఇంత గొడవ జరుగుతున్నా పాప ఒళ్ళు మరచి నిద్రపోతోందేమిటి?"

"ఇందాకటి వరకూ హోరెగిరి పోయేట్లు ఏడ్చిందే! ఏమందన్నా పెట్టిందేమో?"

ఎవరెవరో ఏమిటేమిటో మాట్లాడుతున్నారు. సుమన వాళ్ళ మధ్య అవమాన భారంతో కృంగిపోయి నిలబడి వుంది. బయట పడలేని దుఃఖం పెదవుల మధ్య అదిరి ఒళ్ళంతా వణికి కళ్ళలోంచి జారి పోతోంది. జనం మూగుతున్నారు. "ఏమిటి? ఏమిటి?" అని రిసెప్షనిస్టు దగ్గర చేరుతున్నారు.

విలేఖరి: మీరు పెళ్ళి చేసుకోబోతున్నట్టు వస్తున్న వదంతి నిజమేనా?"

నటి: "మా మమ్మీ కూడా అతన్నే ప్రేమిస్తోంది. ఇంతకీ నేనా? మమ్మీనా? అన్నది మా నాన్న చెప్పాలి. తర్వాతే పెళ్ళి."

— వై. విజయ, విజయవాడ.

రిసెప్షనిస్టు చెంపను చేయి చేర్చుకుని సరదాగా చూస్తూ, మెల్లగా ఏదో చెబుతోంది. ఆమె చెప్పేది లతకు వినిపించడం లేదు. కాని, చేతులూపుతూ కళ్ళు పెద్దవి చేసి సుమనవైపు చూస్తూ చేసే అభినయం మాత్రం కనబడుతోంది.

కళ్ళారా చూడకపోయినా జరిగేదంతా సుమనకు తెలుస్తూనే వుంది. నుంచున్నపాటున తన ప్రాణంపోతే బావుండుననిపిస్తోంది. అంతలో అదిగో పరిచయమైన బూట్ల చప్పుడు. ఆమే కాదు. అక్కడ పనిచేసే వాళ్ళంతా ఆ శబ్దానికి అలర్టవుతారు. సుమన తల మరింత క్రిందకు ఒంగింది. "ఏమిటిక్కడ గొడవ. ఆఫీసులోకి రండి" అన్నాడాయన ముక్తసరిగా.

ఎప్పుడూ కరుగ్గా గుండె దడదడలాడించే జి.ఎం. స్వరం చల్లగా అనిపించింది సుమనకు.

"పిల్లను ఎత్తుకుపోవడానికి ప్రయత్నించిందండీ, మీరు గట్టిగా యాక్షన్ తీసుకోవాలి" అన్నాడొక పెద్ద మనిషి.

"అసలు మేమే డైరెక్టుగా రిపోర్టిద్దామనుకున్నాం. కాని మీకో మాట చెప్పాలి గదా అని ఆగాం" అన్నాడు మరో చిన్న మనిషి.

"ఏమిటిమీరు మాట్లాడేది! ఇక్కడ డ్యూటీలో వున్న మనిషి పిల్ల నెత్తుకెళ్ళడమేంటి? నాన్సెన్స్ — ముందు ఆఫీసుకు రండి, మాట్లాడు కుందాం" అన్నాడు జి.ఎం. సీరియస్‌గా. ఆయన కరుకు కంఠం, కనుబొమలు ముడిచి తీక్షణంగా చూసే చూపు, అక్కడ పనిచేసే వాళ్ళనే కాక, అప్పటివరకూ గుమిగూడి హడావిడిచేసే వాళ్ళనుకూడా జంకించింది.

"అది కాదండీ పాపను ఇక్కడ వదలి, పని పిల్లను కాపలా పెట్టి, శారీస్ చూడడానికెళ్ళాం. మేం వచ్చే సరికి పాపలేదు. మేం ఖంగారు పడి అటూ ఇటూ వెతుక్కున్నాం. ఈమె అమూల్ గోడౌన్ పక్కనుంచి పాపను బుజాన వేసుకుని గేటువైపు వెళ్తోంది. మరి మేం ఏమనుకోవాలో మీరే చెప్పండి" అన్నాడొకతను గొంతు తగ్గించి. "ఏమ్మా ఏమిటిది?" అసహనంగా అన్నాడు జి.ఎం.

"చూడండి చేసేది ఉద్యోగం. ఇలా పిల్లను తీసుకుని హఠాత్తుగా బయటకు వెళ్తే ఊరుకుంటామా? ఏదో ముద్దుకు ఎత్తుకుని వుంటుంది" సర్ది చెబుతున్నట్టుగా అన్నాడు, జి.ఎం. గారి ముఖవైఖరి చదివిన చండ శాసనుడు సూపర్‌వైజర్.

"ఆ మాట చెప్పదేం మరి?"

గుంపులోంచి ఎవరో అరిచారు.

"బయట అందుకునే ఏర్పాటేదో వుండే వుంటుంది!" అంటోంది మరో గొంతు. "ఏదో సర్దుకుంటున్నారు. పెద్ద పేరొస్తుందని"

కాస్త ఆ అమ్మాయి వైపు జాలిగా చూస్తున్న జి.ఎం.ను ఏరకంగా ఇందులో ఇరికించి పేపర్లకెక్కించాలా అని, చూయింగ్ గమ్ నములుతూ చూస్తున్నాడు పర్చేజింగ్ మానేజర్ పానకాలరావు.

ఒంటిగంటయింది. అందరూ లైట్లు తీసి షోకేసులకు తాళాలు వేస్తున్నారు.

"వెళ్ళడానికున్న టైం సెన్స్ రావడానికుండదు" అనే సేల్స్ సూపర్ వైజర్ ఆరోజేమీ మాట్లాడడంలేదు.

సరిగ్గా 'లంచ్' టైముకు వచ్చి సీరియస్‌గా అవీ ఇవీ చూస్తున్న కస్టమర్లపై చిరాకు దాచుకోకుండానే వస్తువులు చూపిస్తున్నారు కొందరు సేల్స్ గరల్స్. 'రిసెప్షన్ కౌంటర్' దగ్గర జరుగుతున్న గొడవకు అసలర్థం ఎవరికీ బోధపడడంలేదు — ఆ దగ్గరున్న వాళ్ళకు తప్ప. లత జి.ఎం.తో ఏదో చెబుదామని ఓ అడుగుముందుకేసింది. ఇంతలో ఓ పద్నాలుగేళ్ళ పిల్ల గుమిగూడిన జనం మధ్యనుంచి బెదురుగా చూస్తూ లోపల కొచ్చింది.

"చిన్నా ఇటు" సుమన కేకబెట్టింది. అది కేక కాదు, అరుపుకాదు, ఆక్రందన. ఆ అరుపుకు ఆ అమ్మాయి చేతిలోని ఆరు నెలల పాప ఏడుపు మొదలుపెట్టింది. "సుమన చెల్లెలు రోజా లంచవర్లో, సుమన కూతుర్ని పాలకోసం తీసుకొస్తుంది" అంది లత జి.ఎం.తో.

ఆయన 'అట్లాగా' అన్నట్టుగా తల ఊపారు. సుమన పాపనెత్తుకుని గుండెకు హత్తుకుంది. తను వచ్చేటప్పుడు ఎంతలేపినా నిద్రలేచింది కాదు "పిచ్చి తల్లి" అంది. ఆకలితో అలమటిస్తూంటే తన పాలతో బరువెక్కి సుమన కళ్ళు పొంగినై, గుండె కరిగింది. కన్నీళ్ళు, పాలు కలిసి పాపను తడిపేస్తుంటే పక్కనున్న కౌంటర్‌లోకి పరుగెత్తుకెళ్ళి షోకేసు వెనకాల కూలబడి భోరుమంది సుమన.

ఆమె పరిస్థితికి జి.ఎం. గారి కళ్ళు గాంభీర్యపు ముసుగుచాటున చెమరించాయి. ఎం.డి.గారొచ్చినా వెనక్కి తిరక్కుండా కూర్చున్న ఆమెను తను గట్టిగా మందలించడం, ఆమె వెనక్కి తిరిగి, నీళ్ళు నిండిన కళ్ళతో 'ప్లీజ్' అనడమూ గుర్తొచ్చి, సేల్స్ సూపర్‌వైజర్ కళ్ళు సిగ్గుతో వాలిపోయాయి. పసిపిల్ల ఏడుపుతో తన పాప గుర్తొచ్చి—

పాలతో పమిట తడుస్తుంటే— అరచేత్తో గుండె నొక్కుకుంటూ నిస్సహాయంగా తనవైపు చూసిన సుమన చూపు జ్ఞాపకం వచ్చి లతకు ఏడుపాగలేదు.

ఇదేమీ పట్టించుకోకుండా, అమ్మపాలు జవురుకుని తాగుతూ పొరమారి ఉక్కిరిబిక్కిరయే పాపాయి తల సున్నితంగా నిమురుతూ అరమోడ్పుగా చూస్తోంది సుమన. పుక్కిళ్ళనిండా వున్న పాలతో బుగ్గలు తడిసిపోతుంటే మళ్ళీ అమ్మ పమిటలో తల దూరుస్తోంది పాప.

"ఆవిడ మీ పాపకే మందూ పెట్టలేదు. కడుపునిండా పాలిచ్చి నిద్ర పుచ్చింది. వెళ్ళండిక" అంది లత రోషంగా, కళ్ళు తుడుచుకుంటూ. ఆమెపై తలోరాయి వేసి ఎలా భంగపరచాలా అని రెచ్చిపోయిన గుంపు మనస్తత్వం బెదిరి వ్యక్తిగతమైన కరుణగా మారి దారిపట్టింది.